

Pogovor z dr. Turnškom o reševanju finančnih težav mariborske nadškofije

TV SLOVENIJA 1, 06.03.2011, ODMEVI, 22:19

SLAVKO BOBOVNIK (voditelj): V mariborski Stolni cerkvi so včeraj umestili novega mariborskega nadškofa metropolita, doktorja Marjana Turnška. Sedmega Slomškovega naslednika čaka vse prej, kot lahko delo, kajti, če si sposodimo njegove besede, hudo nemirno je zadnje čase morje, po katerem pluje mariborska nadškofija.

SAŠA KRAJNC (novinar): Skupno od 500 do 800 milijonov evrov dolga, negotov položaj skoraj vseh podjetij, ki so povezana z mariborsko nadškofijo, hipoteka na 10 stavb in domnevno nezakonito pridobljena 2 milijona evrov za obnovo dvorca Betnava. To so križi, ki jih bo moral nositi Marjan Turnšek. Tisti, ki so mu jih naložili in so v času prevelikih finančnih apetitov vodili nadškofijo, pa odgovornost pred javnostjo le delno prevzemajo.

Dr. FRANC KRAMBERGER (nekdanji mariborski nadškof): Upam, da ni vse črno, kar je postavljeno v senco, pa tudi ni vse res, kar je povedano v medijih.

KRAJNC: Nekateri pred mikrofoni celo bežijo.

Dr. ANTON STRES (ljubljski nadškof in metropolit): Potem po maši.

KRAJNC: Kljub kolektivnemu priznanju krivde posamezniki za neuspešne tvegane posle še niso bili kaznovani. Le umaknili so se. Kramberger se je upokojil, Mirko Kraševac, odgovoren za gospodarstvo v nadškofiji, pa je odstopil. Medtem, ko zdaj mirno opravlja službo duhovnika, pa 60.000 malih delničarjev, ki je svoje certifikate preko nadškofijskega gospodarstva Rast zaupalo holdingoma Zvon 1 in 2, zahteva svoj denar.

RAJKO STANKOVIČ (predsednik društva Mali delničarji): Bodo vsi delničarji poplačani, kar tudi njim gre, zato da niso nezadovoljni delničarji, ki pa so v večini tudi njihovi farani.

KRAJNC: Vračilo denarja od nadškofije terjajo tudi drugi upniki, predvsem banke, med njimi je državni NLB in NKBM. Za rešitev težav, katerih breme bi lahko občutili tudi davkoplačevalci, se omenja dokapitalizacija podjetij, razprodaja ali odpis dolgov. Pomoč bi lahko prišla tudi iz tujine.

Dr. BOGOMIR KOVAČ (ekonomist): Gre najbrž za mednarodne finančne institucije, ki bi morale tako in drugače to zadevo sanirati.

KRAJNC: In davkoplačevalci? Kljub temu, da so verniki ob ustoličenju novega nadškofa napolnili stolnico, je zaupanje v cerkev močno načeta.

OBČAN 1: Davkoplačevalci bodo plačali.

OBČAN 2: Škoda vernikov.

OBČAN 3: Če nespametno zapraviš denar, potem zaupanje izgubiš.

ALOJZ URAN (nekdanji ljubljanski nadškof): Moramo sprejeti tudi različne težave in razočaranja in probleme. Vendar pa upajmo, da bo mariborska škofija živela naprej.

Dr. STANISLAV LIPOVŠEK (celjski škof): Bomo izvlekli, da bo, kakor že večkrat v zgodovini, tako tudi zdaj, upamo.

BOBOVNIK: Novi mariborski nadškof je zdaj z nami v studiu v Mariboru. Doktor Turnšek, dober večer.

Dr. MARJAN TURNŠEK (novi mariborski nadškof in metropolit): Dober večer. Lepo pozdravljeni.

BOBOVNIK: Lepo pozdravljeni. Ste v zadnjem mesecu opazili kaj manj ljudi pri mašah recimo, odkar se govori o teh vaših težavah?

Kjer sem se jaz gibal in bil pri maši, nisem opazil. Pa tudi duhovniki, župniki niso sporočali, da bi bil kakšen osip pri svetih mašah ob nedeljah.

BOBOVNIK: Kaj pa denar, se je v pušicah ali pa pri nabirkah nabralo kaj manj darov vernikov?

TURNŠEK: Glejte, ob nedeljah ne mašujemo zaradi puščice, ampak zaradi tega, ker Kristus spremeni kruh v svoje telo in vino v svojo kri, to je naše bistvo. Sicer pa bodo verniki vedno znova in znova poskrbeli za svoj organizem, za cerkev, ki oni so.

BOBOVNIK: Poglejte, bistvo cerkve so pristni odnosi, ste rekli včeraj. Ali to pomeni, da lahko tistih 60 tisoč vaših vernikov in hkrati delničarjev vaših podjetij, upa na vsaj delno povrnitev denarja, ki so ga vložili v vaša podjetja?

TURNŠEK: Skupaj z njimi tudi mi upamo in si tudi močno prizadevamo že ves čas, da bi naredili najboljšo možno rešitev, jo našli in jo uresničili, tako da bi čim manj izgubili. To lahko vedno znova in znova tudi potrjujem in tudi obljubljam.

BOBOVNIK: Gospod Turnšek, iščete, zdaj že kar nekaj časa iščete. Ste kaj od tega, kar iščete, tudi našli? Rešitev mislim.

TURNŠEK: Glejte, rešitev je zelo dinamična in se iz dneva v dan skupaj dogaja. Rešitev iščemo vsi, ki smo vpleteni v to zgodbo, ker je ne more najti samo eden element. Tako upam, da smo blizu neke rešitve.

BOBOVNIK: Bom povprašal še nekoliko drugače pravzaprav isto zadevo. Je kaj upanja, da bi kaj pomoči, denarne, finančne, prišlo do zunaj, od verskih ustanov ali od tujih bank recimo?

TURNŠEK: Od verskih gotovo ne. Od drugih pa si prizadevamo, delamo, upamo, se pogovarjamo. Vendar je zelo težko dobiti nekoga, ki bi v Slovenijo v tem trenutku bil pripravljen priti kar tako pomagati. Vendar upanje umre zadnje.

BOBOVNIK: zdaj se včasih zdi kot, da sta krivca za vse te finančne zablode bivši ekonom in vaš predhodnik, gospod Kramberger. Ampak tam je vendarle v nadzornih odborih, v nadzornih svetih in v drugih organih sedelo precej ljudi, tako ali drugače povezanih z vašo škofijo oziroma nadškofijo. Tudi vi ste bili leto dni pomočnik, tudi sedanji ljubljanski metropolit je bil v Mariboru. Nista samo dva krivca za vse te stvari, se mi zdi.

TURNŠEK: Dejstvo je, da v tako velikem sistemu gotovo nista samo dva človeka delovala, ampak je mnogo ljudi, ki je delovalo in sodelovalo pri vseh zadevah, tako pri uspehih, kakor tudi pri tem, ko se je začela stvar rušiti. Kar sem jaz prišel v Maribor, torej zadnje leto, lahko rečem, da je bila že hiša v plamenih in da smo pravzaprav morali začeti z gašenjem.

BOBOVNIK: Samo z gašenjem? Se ni dalo kaj popraviti vendarle malo prej, ko se je začel valiti ta dim, ko je bil ogenj še majhen, takrat se ni dalo popravljati? Niste vedeli, da je pred vami tako hud požar?

TURNŠEK: Težko je nekako vse naprej predvideti. Vendar kolikor sem jaz bil zraven, moram reči, da smo velike napore vlagali prav v to, da bi pravočasno lahko še kaj zaustavili, vendar enostavno ni šlo.

BOBOVNIK: Včeraj ste tudi rekli, da si boste prizadevali za dialog s pripadniki drugih verstev. Kaj pa recimo z ateisti, z neverujočimi. Če vzamemo podatke zadnjega popisa, je neverujočih več kot pripadnikov vseh drugih verskih skupnosti skupaj. Je tu mogoč, če že ne dialog, pa vsaj nekoliko, recimo temu strpnejše sobivanje, kot doslej?

TURNŠEK: Tudi v včerajšnjem nagovoru sem omenil vse ljudi dobre volje, ker pač vseh nisem mogel posamično naštet. Ne samo, da si tega želimo, dejstvo je, da cerkev želi sodelovati z vsemi, tudi z nevernimi in drugače mislečimi. Saj zato je pravzaprav tudi poslana v svet. Ni poslana od Kristusa v svet samo zaradi same sebe, ampak da bi bila sredi tega sveta njegova priča. Tako sem prepričan, da bomo nadaljevali dialog tudi z nevernimi in drugače mislečimi, ki je že zdaj obstajal in osebno sem vedno imel zelo dobre stike tudi z ljudmi drugačnega prepričanja. In tako upam, da bomo lahko nadaljevali tudi naprej. Pravzaprav smo ljudje družbena bitja in moramo živeti skupaj in tudi stopati v dialog, izmenjevati svoje izkušnje in tako graditi skupno družbo, skupni prostor, v katerem živimo.

BOBOVNIK: Nekateri časopisni kolegi danes ugibajo, zakaj je bil novi nuncij v Mariboru le dopoldne, zakaj da ni bilo videti popoldne v stolnici?

TURNŠEK: Preprosto zato, ker še ni prevzel svoje naloge tukaj v Sloveniji, torej še uradno ni v Sloveniji, zato se ni želel uradno ustavljati ob uradnih slovesnostih, ampak je mimogrede, ko je potoval nazaj na Madžarsko, se ustavil v Mariboru na kosilu.

BOBOVNIK: zdi se mi, da težko delo čaka sedmega Slomškovega naslednika, to je vas, gospod Turnšek.

TURNŠEK: Nikoli v življenju si dela nisem izbiral sam. Zato ga tudi z veseljem sprejemem kot izziv, vsako delo, se dam na razpolago, tudi tokrat in tukaj želim služiti ljudem, želim služiti cerkvi in tudi drugim ljudem dobre volje, da bi skupaj zgradili morda malo boljše bivanje, malo boljšo družbo tudi v naši domovini.

BOBOVNIK: Upajmo, da vam uspe. Hvala lepa za pogovor.

TURNŠEK: Hvala tudi vam.

BOBOVNIK: Srečno.